

LESDOELEN

Spelling

- De leerlingen schrijven weetwoorden uitgesproken als s en geschreven met t.
- De leerlingen schrijven weetwoorden uitgesproken als s en geschreven met c.
- De leerlingen schrijven weetwoorden uitgesproken als k en geschreven met c.

LESVERLOOP

1 Dit kan ik al!

De leerlingen kunnen de strategie voor het schrijven van weetwoorden toepassen.

2 Deze les gaat over ...

Het toepassen van de strategie voor het schrijven van weetwoorden waarbij klanken anders worden uitgesproken dan geschreven.

3 Aan de slag!

Oefenen

4 Flits!

Dictee over Engelse leenwoorden en weetwoorden waarbij klanken anders worden uitgesproken dan geschreven.

5 Reflectie

LEERLIJNEN

Dit kwam eerder aan bod.

- De leerlingen leren weetwoorden schrijven waarbij klanken anders worden uitgesproken dan geschreven.

Dit komt later aan bod.

- De leerlingen schrijven weetwoorden uitgesproken als k en geschreven met cc of qu.

MATERIAAL

- Spellingboek p. 21-24
- Onthoudboek
- BLOON-taak (kopieerblad 1.4.1)
- Extra materiaal woordenboek, computer of tablet, fluostift

VOOR DE LES

- Je kopieert de BLOON-taak voor elke leerling.

NA DE LES

- Je verbetert het dictee.
- Je deelt de BLOON-taak uit.

ZILL-DOELEN

-
persoonsgebonden

1
cultuurgebonden

Nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken.

- Betekenissen van woorden en woordgroepen
- Klank en rijm
- Spelling, letters, alfabet, interpunctie

1 Dit kan ik al!

De leerlingen kunnen de strategie voor het schrijven van weetwoorden toepassen. Die strategie kwam uitgebreid aan bod in de vorige leerjaren.

spellingboek p. 21
oefening 1

2 Deze les gaat over ...

De leerlingen maken per twee de aanzet oefening in hun spellingboek. Ze lezen daarbij een korte tekst over een computer en bespreken onderling de gekleurde woorden uit de tekst. De leerlingen mogen de woorden die ze niet begrijpen opzoeken in een woordenboek of op internet.

Na een vijftal minuten bespreek je met de leerlingen de woorden uit de tekst. Vraag hen eerst of ze alle woorden begrijpen. Moeilijke woorden leg je uit of laat je door andere leerlingen uitleggen.

Je vraagt daarna om alle gekleurde woorden uit de tekst op te sommen en schrijft ze in drie kolommen op het bord. Een aantal woorden schrijf je in twee kolommen.

computer	elektriciteit	informatie
stopcontact	produceren	recreatie
informatica	productie	
recreatie		
productie		

Vertel aan de leerlingen dat de woorden op het bord weetwoorden zijn, maar dat ze toch gaan proberen om een zekere regelmaat te ontdekken. Op die manier zal het voor de leerlingen makkelijker worden om de woorden te memoriseren.

Bespreek met de leerlingen de woorden in de eerste kolom. Laat de leerlingen verwoorden wat hen opvalt aan de woorden. (De letter c wordt telkens uitgesproken als k.) Schrijf boven de eerste kolom 'c klinkt als k'.

Onderstreep telkens de letter c in de woorden. Wijs de leerlingen erop dat je de c altijd uitspreekt als een k als na de c een klinker uit het woord 'auto' (a, u, o) komt. Wanneer je na een klinker 'kt' hoort, schrijf je meestal 'ct'. Dat geldt niet voor werkwoorden en er zijn in deze categorie ook wel een aantal uitzonderingen (elektriciteit, praktijk, praktisch, spektakel, trakteren).

Daarna laat je de tweede kolom aan bod komen. Daag de leerlingen uit om zelf te ontdekken wat er speciaal is aan de woorden. (De letter c wordt uitgesproken als s.) Schrijf boven de tweede kolom 'c klinkt als s'. Vraag aan de leerlingen of ze ook hier een regelmaat ontdekken. (Wanneer de letter c gevolgd wordt door de klinker e of i, wordt ze uitgesproken als s.) Onderstreep ook in deze woorden de letter c.

Laat ten slotte de woorden uit de laatste kolom aan bod komen. Vraag aan de leerlingen wat hen opvalt aan de woorden. (Wanneer woorden eindigen op -tie, spreek je dat uit als 'sie'.) Schrijf 't klinkt als s' boven de derde kolom en onderstreep '-tie' in deze woorden.

Na het bespreken van de drie moeilijkheden laat je de leerlingen de titels boven de kolommen noteren. Daarna schrijven ze de woorden in de passende kolom in hun spellingboek.

3 Aan de slag!

De leerlingen die de leerstof begrijpen, werken zelfstandig aan de kernoefeningen.

diff.: aanloop

Je werkt samen met de leerlingen die moeite hebben met deze leerstof. Maak samen met hen de aanloopoefening. Laat de woorden eerst hardop lezen en ga na of de leerlingen alle woorden begrijpen. Verduidelijk de moeilijke woorden. Bespreek daarna de spellingmoeilijkheid binnen elk woord. Laat de leerlingen de moeilijkheid markeren. De leerlingen schrijven vervolgens de woorden in de passende kolom. Zodra de leerlingen de leerstof begrijpen, werken ze zelfstandig verder aan de kernoefeningen.

De leerlingen die de kernoefeningen probleemloos oplossen, maken de uitdagingsoefening.

Oefening 2 1, 2, 3 ... kies de juiste categorie!

De leerlingen lezen de woorden en markeren de spellingmoeilijkheid binnen elke categorie. Ze schrijven de woorden daarna in de passende kolom.

Oefening 3 Zoek je mee?

De leerlingen schrijven bij elke foto het juiste woord. De woorden worden, met de letters door elkaar geplaatst, aangeboden.

Oefening 4 Nog wat informatie

De leerlingen vullen in de aangeboden woorden de passende letter(s) in. Ze kiezen daarbij uit c, s, t of k. Ze noteren de woorden daarna in de passende zin.

Oefening 5 Drie per categorie

De leerlingen zoeken bij elke categorie drie passende woorden. Per categorie dient minstens één van de woorden de letter c te bevatten.

spellingboek p. 22-23
oefeningen 2-5

4 Flits!

Werkwijze

- Lees de zin.
- Herhaal het vetgedrukte woord. Zeg het langzaam, maar 'verletter' het woord niet.
- De leerlingen schrijven het woord op. Ze passen de schrijfstappen toe.
- Schrijf het woord op het bord. Pas daarbij hardop de schrijfstappen toe.
- De leerlingen controleren en verbeteren indien nodig.

Dictee

- De **advocaat** koopt een nieuwe **barbecue**.
- Een **computer** werkt op **elektriciteit**.
- De **keeper** kreeg **informatie** van zijn **trainer**.
- Op het **proces** is het niet toegestaan om te filmen met een **camera**.

spellingboek p. 24

5 Reflectie

Kijk samen terug op de les. Zijn er leerlingen die willen vertellen wat ze ervan vonden? Herhaal samen de stappen voor het onthouden van weetwoorden. Laat de leerlingen ook nog eens verwoorden welke hulpmiddelen werden aangereikt om de woorden vlotter te onthouden. Vraag aan de leerlingen wat ze gemakkelijk en moeilijk vonden tijdens de les.

De leerlingen die nog moeilijkheden ondervinden met de leerstof duiden de weeroefening aan (groene pijl).

De leerlingen die de oefeningen vlot maakten, duiden de meeroefening aan (blauwe pijl).

Na de les deel je de BLOON-taak uit aan elke leerling. Bij deze les hoort een BLOON-taak om het automatiseren van de onthoudwoorden te bevorderen. Een aantal ervan komt aan bod in de toets van thema 1.

Dit kan ik al!

- Ik kan de strategie voor het schrijven van weetwoorden toepassen.

Deze les gaat over ...

1 Computerweetjes

- Lees de tekst.
- Besprek samen met je buur de gekleurde woorden.
- Woorden die je niet begrijpt, mag je opzoeken.

Een **computer** is een toestel dat werkt op **elektriciteit**. Als de stekker niet in het **stopcontact** steekt, zal hij dus niet werken.
De **informatica** is een wetenschap die gelijktijdig met de computer is ontstaan.
Je kunt een computer gebruiken om **informatie** op te zoeken. Kinderen gebruiken een computer eerder als **recreatie**.
Computers worden ook gebruikt bij de **productie** van auto's. Het **produceren** van auto's kan zo sneller gebeuren.

- Schrijf boven elke kolom hoe c of t klinkt.
- Schrijf de gekleurde woorden in de juiste kolom.

c klinkt als k	c klinkt als s	t klinkt als s
computer	elektriciteit	informatie
stopcontact	produceren	recreatie
informatica		productie
recreatie		
productie		

Tip!

- c klinkt als s voor e of i.
- c klinkt als k voor een klinker uit auto.
- Als je na een klinker 'kt' hoort, schrijf je meestal 'ct'.
- Als je aan het eind van een woord 'sie' hoort, schrijf je meestal 'tie'.

Aan de slag!

2 1, 2, 3 ... kies de juiste categorie!

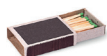

- Lees de woorden.
- Markeer de spellingmoeilijkheid in elk woord.
- Schrijf de woorden in de passende kolom.

c klinkt als k	c klinkt als s	t klinkt als s
document	elektriciteit	informatie
café	procent	notitie
advocaat	precies	administratie

3 Zoek je mee?

- Schrijf bij elke foto het juiste woord.
- De woorden in het kader kunnen helpen. De letters staan wel door elkaar.
- Begin met de gekleurde letter.

a:l o - rot:paiee - op:lttie - nt:roei - fi:ucrei - ttn:saio - nwl:o - aae:mr

 clown	 citroen	 operatie	 lucifer
 politie	 station	 camera	 cola

4 Nog wat informatie

- Vul in elk woord de ontbrekende letter in: c - k - s - t.
- Noteer de woorden in de passende zin.

c_irk_el - advoc_aat - s_igaar - kas_tanje - s_tal_ion - c_ent_imeter -
elek_tric_iteit - narc_ose - opera_t_je - medic_ijnen

Een wilde **kastanje** mag je niet opeten.
Wij kunnen ons geen leven zonder **elektriciteit** meer voorstellen.
De omtrek van die **cirkel** bedraagt 47 **centimeter**.
Opa rookt graag een Cubaanse **sigaar**.
Onze meester moet morgen een **operatie** aan zijn knie ondergaan.
Hij wordt eerst onder verdoving of **narcose** gebracht.
Daarna zal hij nog behoorlijk wat **medicijnen** moeten innemen.
In het **station** van Antwerpen komen veel treinen toe.
De **advocaat** gaat elke dag naar de rechtbank.

5 Drie per categorie

- Zoek bij elke categorie drie passende woorden.
- In elke reeks moet minstens één van de woorden een c bevatten.
- Kijk naar het voorbeeld.

bloemen	tulp	narcis	iris
landen	eigen antwoord	Canada	
maanden	december		
vruchten	citroen		
beroepen	advocaat		
dranken	cola		

Flits!

- Luister goed.
- Vul in elke zin de ontbrekende woorden in.

De **advocaat** koopt een nieuwe **barbecue**.
Een **computer** werkt op **elektriciteit**.
De **keeper** kreeg **informatie** van zijn **trainer**.
Op het **proces** is het niet toegestaan om te filmen met een **camera**.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde weetwoorden schrijven met s uitgesproken, geschreven als t.
- Ik leerde weetwoorden schrijven met s uitgesproken, geschreven als c.
- Ik leerde weetwoorden schrijven met k uitgesproken, geschreven als c.